

4. 9. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zaměstnavatelé nově musí zaměstnancům umožnit svobodný výběr penzijního fondu

Tzv. legislativní přílepky jsou bohužel běžnou praxí našich Poslanců. Spolu s novelou zákona č. [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, tak schválili i změnu zákona č. [42/1994](#) Sb., o penzijním připojištění se státním příspěvkem, která se významně dotkne praxe zaměstnavatelů. Novela byla vyhlášena ve Sbírce zákonů pod číslem 230/2009 Sb. („Novela“), a nabyla účinnosti pouhé dva dny po svém vyhlášení - 1. srpna 2009.

Novela zaměstnavatelům zakázala ovlivňovat své zaměstnance při výběru penzijního fondu. Zaměstnavatelé také od 1. 8. 2009 nesmí přijmout úplatu, odměnu nebo nepeněžitou výhodu v souvislosti s poskytováním penzijního příspěvku svým zaměstnancům. Pokud toto ustanovení zaměstnavatel nedodrží a své zaměstnance ve výběru penzijního fondu omezí nebo přijme od tohoto fondu jakoukoliv pobídku, bude se jednat o přešůpek (správní delikt) projednávaný Českou národní bankou. Zaměstnavatelům, kteří jsou fyzickými osobami, hrozí za takovéto chování pokuta až do výše 1 milionu Kč, právnickým osobám dokonce až do 5 milionů Kč.

Zaměstnavatelé by proto měli urychleně uvést svůj postup při poskytování penzijních příspěvků do souladu s novou právní úpravou, aby se vyvarovali vysokých sankcí. Pokud například přispívali zaměstnancům na penzijní připojištění pouze v případě, že tito jsou (stanou se) klienty konkrétního penzijního fondu, musí od této praxe ustoupit a umožnit zaměstnancům výběr penzijního fondu dle jejich vlastní úvahy. Za porušení zákona však nelze považovat samotnou existenci smlouvy upravující penzijní příspěvky mezi zaměstnavatelem a penzijním fondem, která byla uzavřena před účinností Novely. Takovou smlouvu tedy nemusí zaměstnavatelé nezbytně rušit. Podmínkou ovšem je, aby zaměstnavatelé postupovali striktně v souladu s Novelou u nových zaměstnanců, kteří si vybírají penzijní fond, i u současných zaměstnanců přejících si fond změnit.

Změny uvedené v Novele se dotknou i penzijních fondů samotných. V souvislosti s uzavíráním, změnou nebo ukončením smlouvy jsou fondy nově povinny postupovat kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v nejlepším zájmu zájemce o uzavření smlouvy, tedy samotného zaměstnance. V souvislosti s tím je zakázáno, aby penzijní fondy zaměstnavatelům či přímo zaměstnancům poskytovaly pobídky, které by mohly vést k porušení povinnosti fondů jednat v nejlepším zájmu zaměstnance. Podle Novely také při uzavírání smlouvy nesmějí uvádět nepravdivé, nedoložené, neúplné, nepřesné, nejasné nebo dvojsmyslné údaje a informace, anebo zamlčet údaje o charakteru a vlastnostech poskytované služby.

Zaměstnancům budou penzijní fondy muset poskytnout v písemné formě informace nejen o fondu nebo osobě zprostředkovatele, ale také o všech účtovaných poplatcích, jiných souvisejících nákladech a o výši provize za zprostředkování. Za porušení vyjmenovaných povinností hrozí penzijnímu fondu pokuta za správní delikt do výše 5 milionů Kč. Projednávání tohoto správního deliktu spadá rovněž do působnosti České národní banky.

Další změnou v penzijním připojištění, kterou přinesla Novela je možnost penzijních fondů vyžadovat od zaměstnance poplatek za převedení prostředků do jiného fondu nebo poskytnutí odbytného. Odbytné fondy vyplácí v případě zániku penzijního připojištění výpovědí nebo dohodou, pokud připojištění trvalo minimálně 12 kalendářních měsíců a není vyplácena penze, ani nebyly prostředky převedeny do jiného penzijního fondu. Poplatek smí být v obou vyjmenovaných případech požadován, jen pokud od vzniku penzijního připojištění neuplynulo více než 5 let, a jeho výše nesmí přesáhnout 800 Kč. Pokud tedy bude zaměstnanec chtít během prvních 5 let svého spoření změnit penzijní fond nebo bude žádat o poskytnutí odbytného, bude si nově muset připlatit. O konkrétní výši poplatku je penzijní fond povinen zaměstnance informovat do 5 dnů od doručení jeho žádosti o poskytnutí odbytného nebo převedení prostředků do jiného fondu.

Tato Novela je pro zaměstnavatele, zaměstnance i penzijní fondy velmi důležitá. Je proto s podivem, jakým nestandardním způsobem byla schválena, a navíc s jak krátkou legisvakanní lhůtou. I vzhledem k letnímu období tak Novela prošla prakticky bez povšimnutí a řada zaměstnavatelů o její existenci nemá ani měsíc po nabytí účinnosti tušení. Přitom sankce, které jim za porušení hrozí, jsou skutečně značné.

Barbora Suchá,
právní asistent

[Randl Partners](#)
advokátní kancelář

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

Tel: + 420 222 755 311
Fax: + 420 239 017 574
E-mail: office@randls.com

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Velké tápání okolo švarcsystému](#)
- [Dva problémy s pracovní pohotovostí](#)
- [Příkaz a příkaz na místě v přestupkovém řízení vedeném orgány inspekce práce](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)

- [Zákon o jednotném měsíčním hlášení zaměstnavatele vstupuje v účinnost](#)
- [Souběh funkce statutárního orgánu a pracovněprávního vztahu – judikaturní vývoj](#)
- [Nejvyšší soud: Příspěvek na penzijní připojištění se řadí mezi pracovní a mzdové podmínky](#)
- [Změny nejen parametrů exekučních srážek pro rok 2026](#)
- [Transparentní odměňování](#)